

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом №03 від 03.01.2020
Директор школи
_____ Р. В. Вавричук

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну
добročесність учасників
освітнього процесу
Тернопільської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів №13
імені Андрія Юркевича

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
школи №3 від 02.01.2020 р.

«Правдивість – це передусім чесність перед людьми і водночас перед власною совістю. Правдива оцінка самого себе – що я вже можу і чого не можу, як я просуваюся до... вершини самовдосконалення... – правдива оцінка всього цього є наріжним каменем правдивості й чесності»

В.О. Сухомлинський

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Тернопільської ЗОШ І-ІІІ ступенів №13 імені Андрія Юркевича (далі - Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, що допомагають саморегулюванню академічного середовища, визначають санкції за їх порушення.

1.2. Положення є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.3. Положення розроблено відповідно Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Конституції України, законів України «Про освіту» (ст. 42), «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», «Про повну загальну середню освіту» (ст. 43), статуту школи, правил внутрішнього розпорядку, рекомендацій ДСЯО до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти .

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

2. Правові та етичні принципи академічної доброчесності в школі.

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- виховання в учнях необхідності дотримуватися принципів академічної доброчесності власним прикладом;

- відсутність протекціонізму та шахрайства при проведенні олімпіад, конкурсів;
- дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання (на підставі чітких критеріїв).

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- використання у навчальній діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. Перелік можливих порушень академічної доброчесності .

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу, формами якого є:
  - академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
  - самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
  - фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
  - фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
- необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації;
  - академічне шахрайство:
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
  - хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

4. Заходи з формування академічної доброчесності та попередження фактів її порушення.

4.1. Робота з формування академічної доброчесності та попередження фактів її порушення проводиться у трьох напрямках: управлінському, просвітницькому, профілактичному.

4.2. Управлінський напрям – це аналіз ситуації в школі, розроблення плану заходів, здійснення моніторингу щодо виконання плану заходів.

- Оприлюднення Положення на сайті школи, доведення до батьківської громадськості на загальношкільних батьківських зборах.
- Ознайомлення працівників із Положенням під розписку при прийнятті на роботу.
- Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності педагогічними працівниками, здобувачами освіти.
- Включення у річний план роботи школи освітніх та інформаційних заходів, спрямованих на забезпечення академічної доброчесності, та здійснення контролю за їх виконанням.

- Проведення моніторингу об'єктивності оцінювання шляхом спостереження (за освітнім середовищем, за навчальними заняттями), опитування (анкетування учасників освітнього процесу).
- Стимулювання мотивації вчителів до дотримання академічної доброчесності.

4.3. Просвітницький напрямок – це система роботи з інформування, роз'яснення з метою формування культури академічної доброчесності, проведення освітніх та інформаційних заходів, спрямованих на забезпечення академічної доброчесності.

4.3.1. Сприяння педагогами дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти:

- здійснення просвітницької роботи щодо важливості дотримання норм академічної доброчесності: під час проведення навчальних занять, позаурочних заходів, за допомогою наочної інформації;
- формування навичок учнів при використанні інформаційних джерел роботи необхідні посилання та вказувати автора;
- розроблення завдань, які унеможлиблюють списування, спонукають учнів критично мислити;
- оприлюднення чітких критеріїв оцінювання;
- реалізація у практиці роботи формувального оцінювання;
- налагодження партнерських відносин між учителями та учнями;
- інформування батьків про необхідність дотримання норм академічної доброчесності;
- спрямування змісту завдань на творчу та аналітичну роботу учнів.

4.3.2. Участь у проведенні заходів Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні.

4.3.3. Методичні заходи з педагогічними працівниками.

4.4. Профілактичний напрямок – це системна робота щодо попередження фактів порушення академічної доброчесності.

- застосування компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходу у навчанні;
- наскрізний процес виховання, що формує цінності;
- партнерство між учнем, учителем і батьками;
- дитиноцентризм освітнього процесу.

5. Порядок реагування закладу на можливі факти порушення академічної доброчесності та можливі види відповідальності за ці порушення

5.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники школи можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- при необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань;
- факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання.

5.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу можуть позбавлятися права:

- на позачергову атестацію, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- бути залученими до проведення процедур атестації педагогічних працівників, акредитації освітніх програм, інституційного аудиту закладів освіти та інших процедур зовнішнього забезпечення якості освіти; учнівських олімпіад та інших змагань;
- брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року.

5.3. Факт порушення академічної доброчесності може враховуватися під час:

- вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;
- конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

5.4. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зауваження;
- повторне проходження підсумкового оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження державної підсумкової атестації;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення отриманих з порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах.

5.5. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада школи за участю працівника та/або його законного представника.

5.6. Рішення про академічну відповідальність здобувачів освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада школи відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

5.7. Рішення про позбавлення учня академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих з порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

5.8. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними зі вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один з видів академічної відповідальності.

Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу.

5.9. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Тернопільської ЗОШ I-III ступенів №13 імені Андрія Юркевича схвалюється педагогічною радою та затверджується директором школи.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом директора школи після схвалення педагогічною радою.